

**Міністерство освіти і науки України
Полтавська державна аграрна академія**

II Всеукраїнська науково-практична конференція

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ**

(4 грудня 2019 р.)

м. Полтава 2019

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»:
матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*

УДК 33: 167.1
А 43

Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів Полтавської державної аграрної академії (протокол № 3 від 19.11.2019 р.).

Редакційна колегія:

- **Аранчій В.І.**, кандидат економічних наук, професор, ректор Полтавської державної аграрної академії, професор кафедри фінансів і кредиту;
- **Дорогань-Писаренко Л.О.**, кандидат економічних наук, доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень;
- **Плаксієнко В.Я.**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку;
- **Томілін О.О.**, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри фінансів і кредиту;
- **Писаренко В.П.**, доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри публічного управління та адміністрування;
- **Рудич А.І.**, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри економічної теорії та економічних досліджень;
- **Єгорова О.В.**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної теорії та економічних досліджень.

Актуальні питання сучасної економічної науки: зб. матеріалів II Всеукр. наук.-практ. конф. (4 грудня 2019 р., Полтава). Полтава, 2019. 515 с.

До збірника матеріалів науково-практичної конференції «Актуальні питання сучасної економічної науки» ввійшли результати міждисциплінарних теоретичних та прикладних досліджень актуальних проблем вітчизняної економіки.

Матеріали надруковані в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

© Колектив авторів
© Полтавська державна аграрна академія, кафедра економічної теорії та економічних досліджень

Список використаних джерел

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість», затверджений наказом МФУ від 8 жовтня 1999 року № 237 зі змінами та доповненнями.
2. НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 року № 73.
3. Яременко Л.М. Формування обліково-аналітичної інформації в управлінні дебіторською заборгованістю підприємства. *Економічний вісник університету: збірник наукових праць учених та аспірантів*. 2017. Вип. 32/1. С. 123-130.

**ВІДОБРАЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО РОЗРАХУНКИ
З ОПЛАТИ ПРАЦІ У ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ**

Іващенко В.А., Гусаренко Н. Ю.,
здобувачі вищої освіти ступінь вищої освіти – бакалавр
спеціальність 071 Облік і оподаткування
Полтавська державна аграрна академія
Науковий керівник: Лега О. В., к.е.н., доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю

Розрахунки що пов'язані з нарахуванням і виплатою заробітної плати на підприємствах пов'язані з різноманітною кількістю первинної документації, облікових реєстрів та інших господарських фактів. По-перше, нарахування зарплати відображається у складі витрат галузі або сфери діяльності: рослинництво, переробка, адмінвироби і тощо. Наприклад, аналіз статистичних даних структури витрат на виробництво продукції рослинництва та тваринництва показав частку витрат на оплату праці (рис. 1).

Провівши аналіз витрат на виробництво продукції рослинництва, можемо сказати що, прямі матеріальні витрати підприємств займають найбільшу питому вагу 50,6% від загальної суми витрат. Витрати на оплату праці у звітному періоді становили 5,2% від загальної суми витрат, це на 2627,4 млн. грн більше ніж минулого року. Прямі витрати на оплату праці продукції тваринництва зросли у 2018 р. порівняно з 2017 р. до 6245,3 млн. грн.

По-друге, розрахунки з оплати праці по своїй суті кредиторською заборгованістю перед працівниками, або ж навпаки іноді (дуже виняткові випадки), коли виникає навпаки заборгованість працівника (помилково видана заробітна плата тощо).

По-третє, нарахування оплати праці пов'язане з нарахуванням ЄСВ (22%) та утриманням ПДФО та військового збору, відповідно виникає заборгованість перед Пенсійним фондом та бюджетом.

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»:
матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*

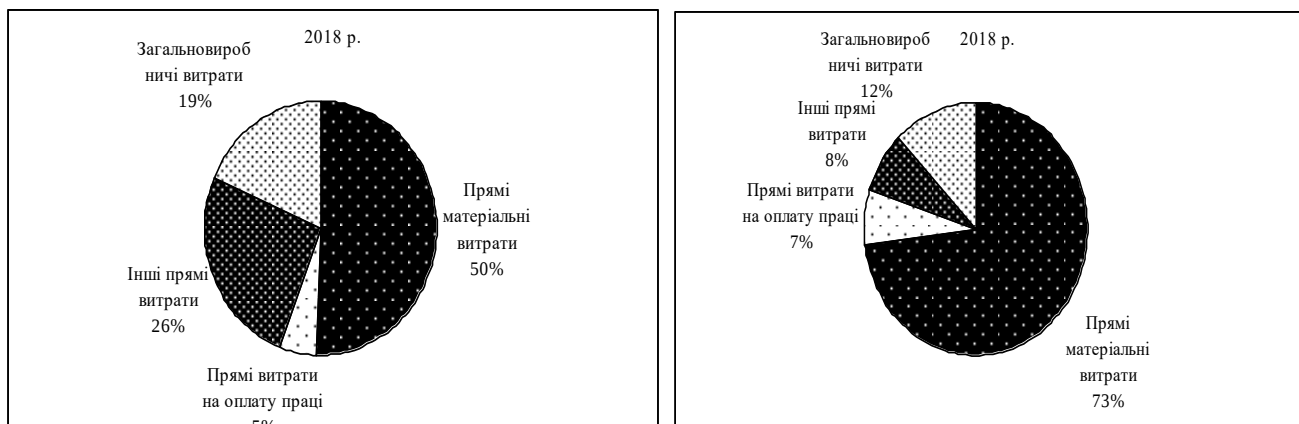

Рис. 1. Структура виробничих витрат
рослинництва та тваринництва по Україні за 2018 р., %*
*розрахунок проведено на підставі [1]

Охарактеризуємо порядок відображення інформації про розрахунки з оплати праці у фінансовій звітності:

1. «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» вміщує насамперед у вступній частині «Середня чисельність працівників». Другим елементом інформації є III розділ пасиву – Поточні зобов'язання по рядку 1600 – за розрахунками з оплати праці, де вказують заборгованість по рахунку 66. Крім того, використавши ці дані можна проаналізувати динаміку заборгованості на кінець року і її частку у поточних зобов'язаннях.

2. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) у частині розрахунків з оплати праці містить інформацію про накопичені витрати по їх нарахуванню. Зокрема, у 3 розділі згруповано витрати за їх елементами: матеріали, оплата праці, амортизація, інші витрати. Витрати на оплату праці відображають по однойменному рядку 2505, які включають витрати на основну, додаткову оплату, премії, відпустки та інші витрати, пов'язані з заробітком працівників.

3. Звіт про рух грошових коштів відображає надходження грошових коштів, їх вибуття протягом звітного періоду в результаті видів діяльності. Цей звіт має особливе значення, тому що дозволяє отримати користувачам звітності інформацію про рух грошових коштів звітного періоду.

4. Форма Примітки до фінансової звітності включає три групи інформації: облікову політику; інформацію, яка не наведена безпосередньо у фінансових звітах, але є обов'язковою за відповідними П(С)БО; додаткові статті звітності для забезпечення її зрозумілості та достовірності. У частині розрахунків з оплати праці доцільно згадати Розділ VII – Забезпечення і резерви, який заповнюється за по рахунку 47 «Забезпечення наступних витрат і платежів».

Наступним видом звітності є статистична, тут можна виділити дві форми, перша стосується безпосередньо інформації про працю, фон її оплати, працівників, інша містить інформацію про витрати на оплату праці.

Звіт з праці (форма № 1-ПВ – місячна, квартальна) складається за даними

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»:
матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*

первинної звітності та бухгалтерського обліку у відповідності з платіжними документами, за якими працівникам були здійснені нарахування та проведені розрахунки з ними. У розділі 1 місячної форми зазначається інформація про середньооблікову кількість усіх працівників, штатних працівників облікового складу, сума фонду оплати праці та утримань з нього, кількість людино-годин, за які здійснено нарахування з фонду оплати праці, суми фактичних нарахувань з заробітної плати. 2 розділ складається підприємствами, які мають борг перед працівниками по зарплаті на 1 число місяця, наступного за звітним.

У формі квартальній передбачено 3 розділи, при цьому I та II заповнюються за період з початку року, III – за останній місяць кварталу. 1 розділ містить інформацію про фонд оплати праці, його склад, 2 розділ сума фонду оплати праці по окремих категоріях працівників та їх чисельність, у 3 розділі проводять розподіл працівників в розрізі розмірів зарплати.

Форма № 50-сг «Звіти про основні економічні показники роботи сільгосппідприємств», яка є підсумовуючим звітом, що охоплює всю виробничо-фінансову діяльність. Витрати на оплату праці відображаються у розділі 1. «Структура собівартості за видами продукції сільського господарства» у складі собівартості (фактичних витрат) в розрізі основних видів продукції рослинництва і тваринництва. 2 розділ відображає відомості про прямі та загальновиробничі витрати виробництва продукції рослинництва та тваринництва, в тому числі загальні витрати на оплату праці. Інформація згрупована за статтями витрат, адміністративні витрати не відображаються.

Графік подання зазначеної фінансової та статистичної звітності представлено у табл. 1.

Таблиця 1

**Склад та строки подання фінансової та статистичної звітності
(у частині розрахунків з оплати праці)***

Звітність, форма	Терміни подання			
	1 квартал	2 квартал	3 квартал	4 квартал
Фінансова звітність	28.02	25.04	25.07	25.10
1-ПВ (місячна)	08.01	08.04	08.07	07.10
	07.02	07.05	07.08	07.11
	07.03	07.06	09.09	09.12
1-ПВ (квартальна)	08.01	08.04	08.07	07.10
№ 50-сг(річна)	28.02	-	-	-

*узагальнено на підставі [2]

Важливою складовою та об'єктом графіку документообігу підприємств є податкові розрахунки і податкова звітність. Формування податкової інформації при нарахуванні та звітуванні за податком на доходи фізичних осіб включає довідкову інформацію – окремі види доходів, які оподатковуються не за базовою ставкою, заява на застосування податкової соціальної пільги, документи що підтверджують право на податкову соціальну пільгу тощо;

облікову – розрахунково-платіжна відомість; звітно-декларативну – Податковий розрахунок за формою ф. 1 ДФ за кожний квартал [3].

Звітність підписується керівником підприємства та головним бухгалтером, які несуть повну відповідальність за її достовірність інформації та повноту відображення всіх господарських операцій.

Список використаних джерел

1. Державна служба статистики. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/cg.htm (дата звернення 10.11.2019).
2. Календар подання форм державних статистичних спостережень та фінансової звітності у 2019 році. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/plan_stat/2019/gr_form_19.htm (дата звернення 10.11.2019).
3. Лега О. Використання податкової інформації у розрахунках з бюджетом. *Agricultural and Resource Economics : International Scientific E-Journal*. 2017. Vol. 2. № 3. Рр. 63–74. URL: http://dSPACE.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/318/1/120-279-1-SM_Стаття.pdf. (дата звернення 10.11.2019).

ОРГАНІЗАЦІЯ І ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ПРАЦІ ТА ЇЇ ОПЛАТИ В ГАЛУЗІ ТВАРИННИЦТВА

Іващенко В.А., Гусаренко Н. Ю.,
здобувачі вищої освіти ступінь вищої освіти – бакалавр
спеціальність 071 Облік і оподаткування
Полтавська державна аграрна академія
Науковий керівник: Лега О. В., к.е.н., доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю

Праця – це один з чотирьох, до того ж найважливіший вид, економічних ресурсів. У сільськогосподарській діяльності вирішальним ресурсом є земля в буквальному вузькому значенні, а також клімат. Але для того щоб отримати готовий продукт, необхідна людська праця. Затрати праці як виробничого фактору вимірюється кількістю відпрацьованих людино-годин і витратами на персонал, що включають заробітну плату та соціальні виплати [1].

Визначення оплати праці трактують в різних аспектах, але основні з них розглядають як ціна робочої сили, частина доходу найманого працівника та частка чистого доходу підприємства. Законодавчо термін «заробітна плата» визначений у низці нормативних актів, але їх суть зводиться до ідентифікації її як винагороди, отриманої в основному у грошовому виразі.

Заробітна плата у сільськогосподарських підприємствах є одним з елементів виробничих витрат (табл. 1). Для здійснення комплексних досліджень стану тваринництва одним з головних джерел інформації є статистична звітність, яка формується залежно від потреб кінцевих споживачів інформації [2].